

LÄNSÖVERGRIPANDE ÖVERENSKOMMELSE OM UNGDOMSMOTTAGNINGAR

Dokumenttyp: Samverkansöverenskommelse	Dokumentnamn: Länsövergripande överenskommelse om Ungdomsmottagningar mellan kommuner och landsting i Dalarnas län kring ungdomsmottagningar
Giltigt från och med: 2016-11-01	Giltigt till och med: 2019-10-31
Ansvarig för revidering: Region Dalarna	Antagen av och datum: Respektive kommun och landstinget 2016-xx-xx Rådet för välfärdsutveckling
Version: Version 1	Godkänd av: Rådet för välfärdsutveckling Ordförande Gunnar Barke
Dokumenthistorik: Version 1	Diarienummer: RD 2014/62

Innehåll

Innehåll.....	2
Inledning	3
Syfte	3
Mål	3
Ungdomsmottagningens utformning.....	3
Ungdomsmottagningens målgrupp	4
Ungdomsmottagningens bemanning/kompetens	4
Tillgänglighet och valfrihet	4
Sekretess på ungdomsmottagning	5
Dokumentation på ungdomsmottagning.....	5
Huvudmannaskap och samverkansavtal	5
Ekonomi.....	6
Kvalitetssäkring	6
Tvister	6
Arbetsgrupp:.....	6
Referenser	6

Inledning

Ungdomsmottagningarna är ett gemensamt åtagande för kommun och landsting. Verksamheten ska finnas i alla länets kommuner. Ungdomsmottagningarnas arbete har fokus på förebyggande insatser och ger möjlighet att tidigt upptäcka hälsorisker både på individnivå och mer generellt. Väl fungerande ungdomsmottagningar kan på detta sätt bidra till en förbättrad folkhälsa.

Hittillsvarande samverkansöverenskommelser har gjorts på lokal nivå och är inte samstämmiga över länet. Förutsättningar för samverkan om ungdomsmottagning ser olika ut i länets kommuner. Men samstämmighet råder om syfte, mål och innehåll för verksamheten. För att uppnå ett likvärdigt mottagande behöver en länsövergripande överenskommelse ligga till grund för Dalarnas ungdomsmottagningar.

Region Dalarna ser också en väl fungerande och utvecklad verksamhet på länets alla ungdomsmottagningar som ett viktigt bidrag till målet om Dalarna som Sveriges bästa ungdomsregion.

Likalydande beslut i länets kommuner och i landstinget ska ligga till grund för utarbetande av lokala samverkansavtal utformade utifrån lokala förutsättningar för verksamheten vid länets ungdomsmottagningar.

Syfte

Syftet med lokala avtal mellan landstinget och länets kommuner är att reglera och att stärka samverkan kring driften av ungdomsmottagningarna. Överenskommelsen ska tydliggöra samarbetets omfattning och former samt parternas ansvar.

Mål

Mål med överenskommelsen är att skapa förutsättningar för att kunna planera och genomföra hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser av god kvalitet och med god tillgänglighet. Målet är att stärka ungas identitetsutveckling genom att främja fysisk, psykisk, social och sexuell hälsa. En del i att främja sexuell hälsa är att förebygga oönskade graviditeter och sexuellt överförbara infektioner.

Ungdomsmottagningens utformning

Ungdomsmottagningen utgör tillsammans med bland annat skolans elevhälsa och socialtjänstens förebyggande verksamhet, den gemensamma verksamheten för hälsofrämjande, förebyggande och tidiga insatser till målgruppen.

Ungdomsmottagningen ska även ses som ett komplement till övrig hälso- och sjukvård.

Verksamheten omfattar följande områden

- Sexualitet och samlevnad
- Psykosociala frågeställningar
- Kulturrelaterade frågeställningar
- Livsstilsfrågor

- Allmänmedicinska frågeställningar såsom kroppsutveckling och hälsofrågor utifrån ovan nämnda områden.
- Utåtriktat arbete mot skolor och andra aktörer

Ungdomsmottagningens målgrupp

Ungdomsmottagningen är till för alla ungdomar från kring 13 år. När det gäller den nedre åldersgränsen bör en individuell bedömning ske.

Den övre åldersgränsen är 20 år men varje kommun kan lokalt komma överens med landstinget om högre åldersgräns.

Ungdomsmottagningens bemanning/kompetens

Kommunerna och landstinget ansvarar gemensamt för att personalen på ungdomsmottagningen har rätt medicinsk och psykosocial kompetens och att all personal har de förutsättningar som krävs för att kunna bemöta ungdomar på ett ändamålsenligt sätt. Kommuner och landsting ansvarar gemensamt för att personalen får en ändamålsenlig kompetensutveckling/handledning vilket specificeras i det lokala avtalet. Kommunerna och landstinget ska gemensamt eftersträva differentierad personalgrupp gällande kön, ålder kulturell bakgrund.

Följande personalsammansättning utgör grund för verksamheten:

- Barnmorska med forskrivningsrätt
- Kurator
- Läkare

Utöver detta kan mottagningen utifrån lokala behov, resurser och förutsättningar ha tillgång till andra personalkategorier. Ett multiprofessionellt arbetssätt, teamarbete, med respekt för olika yrkeskategoriers kompetens gagnar helhetssynen på ungdomarnas situation.

Tillgänglighet och valfrihet

Ungdomsmottagningen ska vara en "lågtröskelverksamhet" vilket innebär att det ska vara lätt för alla ungdomar att söka hjälp och att man kan vända sig till mottagningen med olika slags frågor. Ungdomar söker på eget initiativ till ungdomsmottagningen.

Ungdomsmottagningen bör ha egna funktionella, lättillgängliga och centralt belägna lokaler fristående från annan verksamhet. Lokalisering och öppettider bör vara anpassade efter ungdomarnas behov och lokala förutsättningar.

Ungdomar ska upp till 20 års ålder kunna välja fritt vilken ungdomsmottagning de vill besöka i Dalarna.

Besöken på ungdomsmottagningen skall vara avgiftsfria för de besök som är inom ungdomsmottagningens uppdrag. För sjukvårdsbesök ska den sökande hänvisas till rätt instans (vårdcentral, samtalsmottagning för barn och unga, öppenvårdspsykiatri eller annan enhet).

Sekretess på ungdomsmottagning

All personal har tystnadsplikt vilket regleras i lagen om Offentlighet och sekretess 2009:400. Sekretess gäller både inom socialtjänsten och inom hälso- och sjukvården för uppgift om enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

Information skall lämnas på det sätt som anges i patientdatalagen och personuppgiftslagen. Vårdnadshavare har rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör underårigas personliga angelägenheter. Vårdnadshavarens rätt till information uttunnas dock då barnet blir äldre.

Genom att efterfråga samtycke till delad information inom ungdomsmottagningen underlättas den interna samverkan/samarbetet.

Enligt 14 kap. § 1 i Socialtjänstlagen har all personal som arbetar med barn och unga anmälningsplikt. Ungdomar ska informeras om sekretessreglerna och på vilket sätt deras besök dokumenteras.

Dokumentation på ungdomsmottagning

Besöken på ungdomsmottagning ska dokumenteras enligt gällande registerlagstiftning, t.ex. patientdatalagen, för respektive huvudman.

Vid ungdomsmottagningar samverkar huvudmän utifrån sina lagstadgade uppdrag. Lokalt kan överenskommas att personal kan delta i en annan huvudmans verksamhet genom att ges ett dokumenterat uppdrag hos den andra huvudmannen.

Uppdragstagaren har att iaktta den sekretess som gäller inom den verksamhet där hen för tillfället fullgör arbetsuppgifter. Hen dokumenterar hos den huvudman där uppdraget utförs. Om ingen sekretessbrytande regel finns får en uppdragstagare inte använda sig av uppgifter erhållna hos en vårdgivare inom hälso- och sjukvården när hen verkar inom socialtjänsten och omvänt.

Verksamheten i sin helhet ska dokumenteras i verksamhetsplan och verksamhetsberättelse.

Huvudmannaskap och samverkansavtal

Huvudman för verksamheten kan vara antingen landstinget eller kommunen var för sig eller tillsammans. Det är viktigt att huvudmannens ansvar tydliggörs i ett samverkansavtal.

Om flera huvudmän delar ansvaret ska skriftligt avtal tecknas om ansvarsfördelning, finansiering och resursnivåer. Huvudmannen/arbetsgivaren har det yttersta ansvaret att se till att verksamheten och den enskilda mottagningen uppfyller uppsatta mål.

Ekonomi

Personalansvar styrs och regleras av lokala avtal.

De lokala avtalen ska baseras på följande kostnadsfördelningsprincip:

- Landstinget ansvarar för sjuksköterska/barnmorska/läkare, provtagning, IT kostnader för landstingets vårdinformationssystem, läkemedel och kondomer samt länssamordnaruppdrag
- Kommun ansvarar för kurator samt IT kostnader för kommunens dokumentationssystem
- Kostnadsreglering för lokaler avgörs i lokala avtal

Kvalitetssäkring

Ungdomsmottagningarna ska analysera och synliggöra verksamhetens kvalitet och resultat för personal, brukare och omvärld. Huvudmännen och varje ungdomsmottagning ska var för sig och tillsammans följa upp och bidra till att verksamheten utvecklas i önskvärd riktning.

Systematisk uppföljning, gemensam för ungdomsmottagningarna i Dalarna ska genomföras under perioden för överenskommelsen. Huvudmännen ansvarar gemensamt för att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt, exempelvis vad gäller kvalitetssäkring och uppföljning.

Tvister

Brister och klagomål med anledning av detta avtal skall följas upp av parterna.

Om tvist uppstår om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal skall parterna i första hand lösa problemet genom förhandlingar.

Arbetsgrupp:

Lena Angberg, verksamhetschef IFO, Borlänge kommun

Eira Alanko, samordnare/utvecklare, Dalarnas ungdomsmottagningar

Referenser

1. Handbok FSUM,

<http://www.fsum.org/fsum/wp-content/uploads/2011/02/handbok1.pdf>